

Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică agriculturii și mediului

1.2. Persoana de contact

Ludmila Lungu, șef direcție

tel.: 067770682

e-mail: ludmila.lungu@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

03.02.2022

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

03.02.2022

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor reprezintă o sinteză de indicatori, care caracterizează sursele de intrări ale resurselor pe principalele produse agricole și direcția de utilizare a acestora.

Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor se calculează pentru anul calendaristic total pe țară, în conformitate cu Principiile metodologice privind elaborarea balanțelor anuale a resurselor alimentare și utilizării lor, aprobate de către Colegiul al BNS în corespundere cu Recomandările metodologice ale Organizației pentru alimentație și agricultură a ONU (FAO) privind elaborarea balanțelor resurselor alimentare și utilizarea lor (2001).

Colectarea de informații pentru elaborarea balanțelor resurselor alimentare și utilizării lor este reglementată prin Legea Republicii Moldova № 93 din 26.05.2017 "Cu privire la statistica oficială."

Baza de informații pentru elaborarea balanțelor resurselor alimentare și utilizării lor constituie:

- Datele cercetărilor statistice exhaustive și selective:
  - pe agricultură (producția vegetală și animalieră, activitatea economică a întreprinderilor agricole, datele cercetărilor statistice selective a micilor producători agricoli și altele);
  - pe industrie (volumul producției industriale);
  - pe comerțul exterior (importul și exportul);
  - pe demografie (numărul mediu anual al populației).
  - pe statistica socială (datele cercetărilor statistice selective a bugetelor gospodăriilor casnice).
- Calculele experte și estimări.

Structura balanței resurselor alimentare și utilizării lor:

Resurse	Utilizări
Variația stocurilor (Vs) Producție (P) Import (I)	Utilizare internă (UI): <ul style="list-style-type: none"> - Semințe, ouă pentru incubație; - Furaje; - Prelucrarea în scopuri nealimentare; - Pierderi; - Consumul personal al populației. Export (E)

Construirea balanței resurselor alimentare și utilizării lor se efectuează conform unei scheme unice pentru producția vegetală și animalieră, cu evidențierea a două părți - resurse (intrări) și utilizări (utilizare a resurselor).

Resursele și utilizarea acestora se elaborează în baza unor elemente, modul de calcul și asigurarea informațională al căror are caracteristici specifice pentru diferite tipuri de produse.

La elaborarea unei balanțe agregat produsele derivate se transformă în produse primare proaspete cu utilizarea coeficienților de transformare.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Resursele sunt formate din cantitatea producției agricole produsă în țară, import și creșterea (descreșterea) stocurilor.

Utilizarea este formată din exportul de produse agricole și alimentare, consumul în scopuri de producere (consumul de semințe, hrană pentru animale și păsări etc.), prelucrarea în scopuri nealimentare, pierderi, consumul personal al populației.

Fondul consumului alimentar personal al populației se calculează ca diferență între toate elementele din resurse ale balanței și elementele care oglindesc utilizarea producției în scopuri de producere, pierderi și export și este utilizat pentru a evalua nivelul consumului de alimente pe cap de locuitor.

Producția.

Acest element reflectă volumul producției agricole obținut în gospodăriile de toate tipurile, indiferent de genul lor de activitate, forma juridică de organizare și de proprietate.

La completarea elementului "producția" pentru produsele agricole (carne, lapte, ouă, cereale, cartofi, legume, fructe, struguri, etc.) volumul anual al producției se determină în baza calculului anuale ale producției pe produse vegetale și animaliere în gospodăriile de toate categoriile (întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile populației).

Importul, Exportul

Pe acest element se reflectă volumul producției importate pe teritoriul Republicii Moldova și exportate în alte țări în anul de raport. Volumul producției importate și exportate se determină conform datelor statisticii vamale, care sunt clasificate conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor a Republicii Moldova, aprobată prin Legea nr. 172 din 25.07.2014.

Stocurile

Pe acest element se înregistrează stocurile producției în formă naturală și prelucrată, indiferent de locul lor de stocare în perioada de raport.

În volumul stocurilor se include:

- stocurile producției în întreprinderile agricole;
- stocurile producției în gospodăriile populației și gospodăriile țărănești (de fermier);
- stocurile producției în întreprinderile (organizațiile) de achiziționare și de prelucrare a producției.

"**Variația stocurilor**" este egală cu diferența dintre volumul stocurilor la sfârșitul și începutul perioadei.

Valoarea "variației stocurilor" poate fi negativă (micșorarea stocurilor în timpul perioadei de raport) sau pozitivă (creșterea stocurilor) și se reflectă în compartimentul "resurse" a balanței cu semnul opus.

Consumul de producție în agricultură include:

Semințe sau ouă pentru incubatie

Pe acest element se înregistrează cantitatea de produs natural, folosit în ciclul de producție .

Consumul de semințe în întreprinderile agricole se determină conform datelor efective din rapoartele anuale, în gospodăriile populației – reieșind din normele de însămânțare pe un hectar și suprafețele însămânțate.

Furaje

Elementul "Furaje" include cantitatea de produse utilizate pentru hrana animalelor și a păsărilor atât în forma sa naturală, cât și în formă de produse transformate în furaje pentru animale.

Prelucrarea produselor în scopuri nealimentare

Pe elementul "Prelucrarea în scopuri nealimentare" se indică cantitatea de produse utilizate pentru producerea de produse nealimentare: amidon, bere, alcool, vopsea și alte produse.

La elaborarea balanței pentru floarea - soarelui și struguri, acest element include cantitatea de floarea – soarelui și struguri transmisă pentru producerea uleiului vegetal și a vinului.

Pierderi de producție

În întreprinderile agricole, în întreprinderile (organizațiile) de colectare și întreprinderile de prelucrare a producției volumul pierderilor la depozitare este determinat în baza datelor din rapoartele statistice. Pentru populație și gospodăriile țărănești (de fermier) se calculează reieșind din ponderea în volumul de producție și a stocurilor în întreprinderile agricole.

Fondul de consum (consumul personal al populației)

Fondul consumului personal al populației include volumul producției utilizat în alimentare și se calculează ca diferență dintre resurse (producție, import, variația stocurilor) și elementele care reflectă utilizarea producției: consumul de producție (semințe, furaje, incubare, prelucrare în scopuri nealimentare), pierderile la toate etapele, de la producere până la vânzare, export, și este folosit pentru a evalua nivelul consumului de alimente pe locuitor.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele exprimate în valori absolute:

Toate elementele balanței sunt prezentate în mii tone (mii t), doar pe ouă – în mii bucăți.

Nivelul de autoaprovizionare, coeficientul de dependență de import - în % .

3.2.3. Formula de calcul

Algoritmul de calcul al coeficientului de autoaprovizionare:

$$\text{CAA} = \frac{\text{Producție}}{\text{Consumul intern}} \times 100\%$$

Unde, CAA - coeficientul de autoaprovizionare

Consumul intern include: consumul de producție în agricultură; consumul personal (fondul de consum); pierderi de producție; utilizări în scopuri nealimentare.

$$\text{Coeficientul de dependență de import - DI} = \frac{\text{Volumul importurilor}}{\text{Volumul producției+ Import - Export}} \times 100\%$$

3.3. Clasificatoarele, nomenclatoarele și alte materialele utilizate

- Clasificatorul statistic al produselor (bunurilor și serviciilor) al Republicii Moldova (CSPM Rev.2);

- Nomenclatura combinată a mărfurilor ;

- Nomenclatorul de produse și servicii industriale al Republicii Moldova, lista 2013 conform

CAEM rev.2;

- Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei Rev.2 (CAEM Rev.2);

- Recomandările metodologice ale Organizației pentru Alimentație și Agricultură a ONU (FAO) privind elaborarea balanțelor alimentare (2001).

3.4. Sfera de cuprindere
3.4.1. Acoperirea sectorială
Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor se elaborează pentru anul calendaristic total pe țară
3.4.2. Populația statistică
Lista balanțelor resurselor alimentare și utilizării lor include 35 produse: Culturi cerealiere (fără leguminoase), din care: grâu, porumb, orz, secară, ovăz, alte culturi cereale; Culturi leguminoase, din care: fasole, alte leguminoase Floarea-soarelui Cartofi Legume, din care: tomate, castraveți, varză, alte legume Bostănoase alimentare Fruite și pomușoare (inclusiv nuci, fructe uscate), din care: mere, prune Struguri, din care: soiuri de masă, soiuri tehnice Carne – total (inclusiv subproduse), din care: carne de vită, carne de porc, carne de pasăre, carne de alte tipuri de animale Lapte (inclusiv unt) Ouă
3.4.3. Geografică
Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor se elaborează în ansamblu pe țară, cu excepția localităților situate în partea stângă a Nistru și mun. Bender.
3.4.4. Temporală
Datele pe elementele balanțelor sunt disponibile pe principalele 10 produse începând cu anul 2006, pe 30 produse – începând cu 2012, pe 35 produse – începând cu 2019.
3.5. Nivelul de dezagregare
Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor nu sunt <u>dezagregate</u>
3.6. Periodicitatea diseminării
Anuală
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
Anual – trimestrul III.
3.8. Revizuirea
Datele sunt finale la prima diseminare.
3.9. Perioada de referință
Anul calendaristic

4. Colectarea și procesarea datelor				
4.1. Sursa de date				
4.1.1. Cercetări statistice				
Denumirea cercetării statistice	Formularul raportului statistic	Obiectivul cercetării	Unitatea statistică	Periodicitatea cercetării
Producția obținută de pe suprafețele însămânțate	29-agr.	Recolta globală pe tipuri de culturi	Întreprinderea, gospodăria	anuală
Starea sectorului zootehnic	24- agr.	Cantitatea pe tipuri de produse	Întreprinderea, gospodăria	anuală
Activitatea micilor producători agricoli	Chestionarele CMPA	Soldul produselor la sfârșitul anului,	Gospodăria, persoana fizică	anuală

(CMPA)		Utilizarea producției agricole		
Datele privind balanța produselor obținute în întreprinderile agricole	16- agr.	Balanța producției	Întreprinderea, gospodăria	anuală
Datele generalizate a cercetării unice privind sacrificarea animalelor și păsărilor și producerea cărnii	Chestionarul cercetării unice	Producția obținută după sacrificarea animalelor	Întreprinderea care efectuează sacrificarea și prelucrarea animalelor și păsărilor	anuală
Datele statisticii comerțului exterior		Produsele alimentare importate și exportate	Agent economic care efectuează import sau export	anuală
Datele generalizate a cercetării anuale producției industriale	Prodmold (lista 2013) . «Cercetare statistică a produselor industriale»	Cantitatea pe tipuri de produse	Întreprinderea	anuală
Datele generalizate a cercetărilor bugetelor gospodăriilor casnice	Chestionarul cercetării	Datele privind consumul personal	Gospodăria casnică	anuală
Datele privind achiziționarea producției vegetale și animaliere	1 – achiz.	Soldul produselor la sfârșitul anului, pierderi	Întreprinderea care efectuează achiziționarea producției vegetale și animaliere	anuală

4.1.2. Surse administrative

Nu sunt utilizate.

4.1.3. Estimări

La elaborarea bilanțelor se utilizează și estimări

4.2. Caracteristica cercetării statistice

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Vezi p.4.1

4.2.2. Unitatea statistică

Vezi p.4.1

4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare

Vezi p.4.1

4.2.4. Periodicitatea cercetării

Vezi p.4.1

4.2.5. Colectarea datelor

Colectarea datelor se realizează prin completarea de către agenții economici cuprinși în cercetare a formularelor statistice și prezentarea rapoartelor statistice completate în adresa organelor teritoriale de statistică.

4.3. Procesarea și compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Datele sânt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Compilarea datelor se efectuează pe baza centralizării informației obținute în cadrul cercetărilor statistice.
4.3.3. Ajustările
Nu se efectuează ajustări.
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea Principiilor Fundamentale ale Statisticii Oficiale, aprobate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 29 ianuarie 2014, precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93 din 2017. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice. Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice. Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora. Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), cu datele altor unități similare, precum și datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative. În caz de necesitate se purcede la imputarea datelor lipsă sau celor inconsistente. Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu operatori de interviu și specialiști controlori pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a chestionarelor, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.
4.4. Precizia datelor
4.4.1. Rata de non-răspunsuri
Nu se calculează.
4.4.2. Erori de eșantionare
Nu se operează cu eșantioane.

5. Comparabilitate și coerență
5.1. Comparabilitatea internațională
Informația privind balanțele resurselor alimentare și utilizării lor este elaborată în conformitate cu Recomandările metodologice ale Organizației pentru alimentație și agricultură a ONU (FAO) privind elaborarea balanțelor resurselor alimentare și utilizării lor (2001).
5.2. Comparabilitatea în timp
Indicatorii privind consumul personal al populației pe principalele produse alimentare sunt comparabili cu seriile de date din anii precedenți.
5.3. Coerența cu alte statistici
Datele sunt corelate cu datele consumului de produse în gospodăriile casnice, obținute în cadrul cercetării bugetelor gospodăriilor casnice.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)
Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS. Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1). Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității,

cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniază indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS

(<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sânt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sânt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice.”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă..

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.gov.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- Producătorii de statistici oficiale sânt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.gov.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sânt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.gov.md> la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a informațiilor de presă.

8.2.2. Publicații

Publicații statistice:
– Anuarul Statistic al Republicii Moldova;

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.gov.md, rubrica Produse și servicii / Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&>)
- pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa <http://www.statistica.gov.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400>)
- sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.gov.md, rubrica Publicații <http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219>)

8.2.3. Baze de date/serii de timp

Seriile de timp privind Agricultura, inclusiv pe balanțele resurselor alimentare și utilizării lor, sânt plasate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica *Statistici pe domenii / Statistica economică / Agricultura / Indicatorii principali în agricultură / Balanțele resurselor alimentare și utilizării lor.*

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Chestionare transmise către CSI, FAO

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – www.statistica.gov.md rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.gov.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Metadate (<http://www.statistica.gov.md/category.php?l=ro&idc=129&>).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739>).

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (<http://www.statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740>).

9.4. Alte referințe utile

Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI	http://www.statistica.gov.md/SDDS/?lang=ro
Baza de date EUROSTAT	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database
Baza de Date FAO STAT	http://faostat.fao.org/default.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/
Baza de date a Departamentului de Statistică al Biroului Internațional al Muncii	http://laborsta.ilo.org/